

جدیدترین اخبار و تحولات از بازار عرضه و تقاضای نفت

۱- کاهش مازاد عرضه نفت در ماه میلادی

براساس گزارش جدید اوپک، مازاد عرضه نفت خام در بازارها که در ماه آوریل (فروردین-اردیبهشت) ۳۳۰ هزار بشکه در روز بود در ماه مه به ۲۱۹ هزار بشکه در روز کاهش یافت. براساس گزارش ماه ژوئن اوپک، تولید نفت غیراوپکی‌ها در سال ۲۰۱۷ معادل ۵۸ میلیون و ۱۴۰ هزار بشکه در روز پیش‌بینی شده که نسبت به گزارش ماه مه اندکی کاهش دارد. بنا به پیش‌بینی اوپک در سال ۲۰۱۷ کاهش تولید در روسیه و آمریکای لاتین، افزایش تولید در آمریکا را خنثی خواهد کرد. اوپک در گزارش این ماه خود، تقاضای جهانی نفت در روز سال ۲۰۱۷ را ۹۶,۳۸ میلیون بشکه در روز پیش‌بینی کرد که در مقایسه با پیش‌بینی ماه گذشته آن تغییری ندارد. اوپک تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۱۶ را ۹۵,۱۲ میلیون بشکه در روز تخمین زد که ۱,۵۳ درصد نسبت به سال ۲۰۱۵ رشد دارد. بنا به پیش‌بینی این ماه اوپک، قیمت سبد نفت این سازمان سال ۲۰۱۷ معادل ۵۱ دلار و ۲۵ سنت خواهد بود که از پیش‌بینی ماه گذشته ۵۶ سنت کمتر است.

اوپک همچنین در گزارش ماه ژوئن خود، پیش‌بینی ماه گذشته‌اش از قیمت نفت خام برنت و نفت خام وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا در سال ۲۰۱۷ را به ترتیب ۶۵ و ۶۶ سنت کاهش داد. براساس این گزارش در سال ۲۰۱۷ قیمت هر بشکه نفت برنت دریای شمال معادل ۵۱ دلار و ۲۵ سنت و هر بشکه نفت وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا معادل ۵۰ دلار و ۹۲ سنت خواهد بود. بنا به این پیش‌بینی، قیمت نفت خام ایران در سال ۲۰۱۷ معادل ۵۱ دلار و یک سنت است. در سال ۲۰۱۶

قیمت هر بشکه سبد نفت اوپک ۳۴ دلار و ۳۵ سنت، نفت برنت ۳۸ دلار و ۱۷ سنت، نفت وست‌تگزاس اینترمدیت ۳۷ دلار و ۶۲ سنت و نفت ایران ۳۲ دلار و ۷۶ سنت بود.

۲- آمریکایی‌ها مقصر اصلی افت قیمت نفت هستند

کارشناسان بازار نفت در تازه‌ترین تحلیل‌های خود اعلام کردند که پافشاری شرکت‌های آمریکایی بر افزایش بی‌رویه تولید، مهمترین عامل در استمرار افت قیمت نفت در هفته‌های اخیر است.

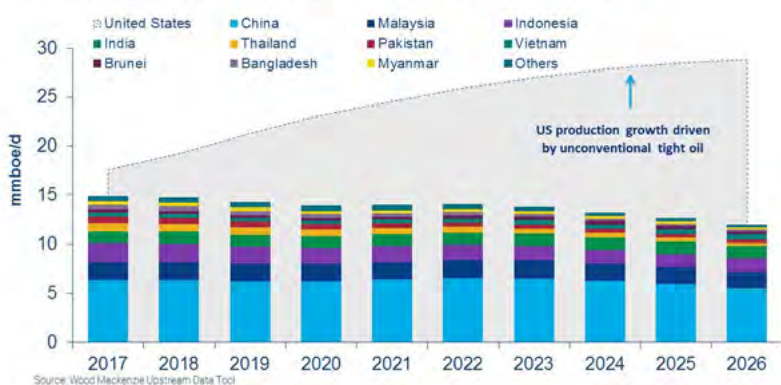
به گزارش خبرگزاری رویترز، انتشار گزارش شرکت خدمات حفاری بیکر هیوز مبنی بر افزایش شمار دکل‌های حفاری نفت در آمریکا سبب شد در معاملات دیروز (جمعه، دوم خردادماه) بار دیگر قیمت نفت آسیب ببیند. جیمز ویلیامز، رئیس مؤسسه آمریکایی دلبیو تی‌آر جی، گفت: افزایش شمار دکل‌های حفاری آمریکا در این هفته، بازتاب‌دهنده تصمیم‌هایی است که چند ماه پیش و در زمان افزایش قیمت نفت اتخاذ شده بود.

وی پیش‌بینی کرد که افت کنونی قیمت نفت سبب می‌شود که در یک یا دو ماه آینده، شمار دکل‌های حفاری در آمریکا رو به کاهش بگذارد.

افزایش تولید نفت آمریکا از یک سو و رشد تولید نیجریه و لیبی، دو عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) که از توافق کاهش تولید نفت این سازمان معاف شده‌اند، سبب شده است تلاش‌های اخیر اوپک برای کاهش عرضه و پایان دادن به ذخیره‌سازی بیش از حد نفت در بازارهای جهانی، با چالش روبه‌رو شود.

به دلیل افزایش فعالیت تولیدکنندگان نفت شیل، تولید نفت آمریکا در یک سال گذشته با بیش از ۱۰ درصد افزایش به ۹ میلیون و ۳۵۰ هزار بشکه در روز رسیده است. کارشناسان مؤسسه سنکس‌سکیوریتیز در گزارشی اعلام کردند: افزایش تولید نفت آمریکا همچنان بازار را دچار تنش می‌کند و شواهد روز افزون نشان می‌دهند که ارتقای بهره‌وری و فناوری سبب شده است تولید نفت شیل، در قیمت زیر ۴۰ دلار نیز سودآور باشد. در پایان معاملات

Oil and gas production – Asia vs United States

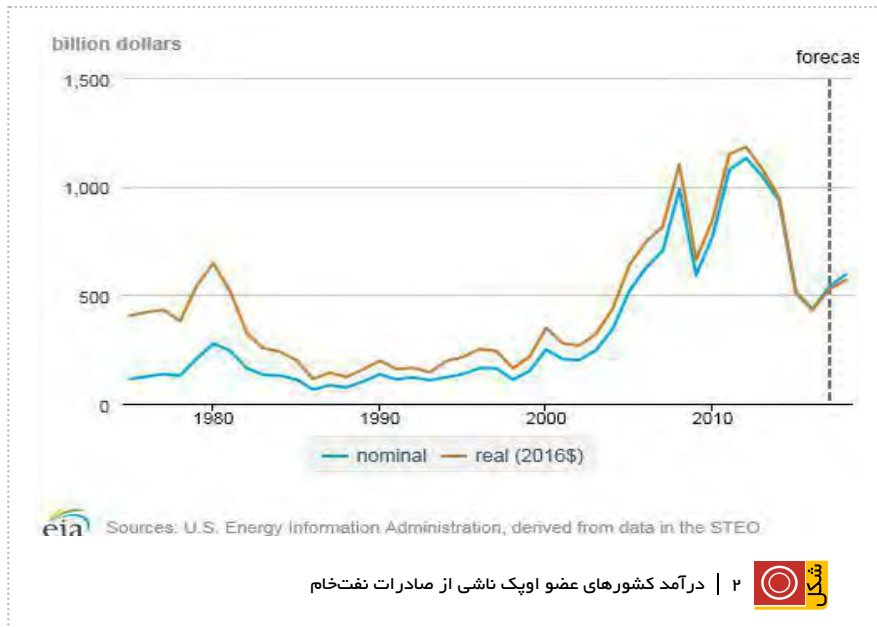

۱ | مقایسه تولید نفت خام و گاز آسیا و ایالات متحده

چند روز گذشته در ماه جاری میلادی، قیمت هر بشکه نفت خام برنت در سطح ۴۵ دلار و ۵۴ سنت و قیمت شاخص دبلیو تی آی آمریکا در سطح ۴۳ دلار و یک سنت تثبیت شد. در پایان هفته گذشته، قیمت نفت ۳/۹ درصد کاهش داشت که پنجمین هفته پیاپی افت قیمت به شمار می آید.

غیرمعارف آمریکا نشان می دهد. درآمدهای اعضای اوپک حاصل از صادرات نفت خام در سال ۲۰۱۶ را ۴۳۳ میلیارد دلار برآورد کرد که این مقدار ۱۵ درصد از سال ۲۰۱۵ کمتر است (شکل ۲).

۴- درآمدهای اعضای اوپک از فروش نفت

۳- پیش بینی یک موسسه پژوهشی درباره آینده تولید نفت و گاز در آسیا

طبق گزارش وودمکنزی، تولید نفت و گاز آسیا طی سالهای ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۶ با کاهش روبه رو خواهد شد و شاهد افزایش تولید ایالات متحده آمریکا با استخراج از مخازن نامتعارف (unconventional oil) خواهیم بود. شکل ۱-۱، آمار جزئی تر و دقیق تری از پیش بینی این موسسه از تولید در کشورهای مهم آسیا را در مقابل افزایش قابل توجه منابع

مطالعات شل و پتروناس بر روی میدان مشترک آزادگان

هستند که با هدف مطالعه این میدان مشترک، تفاهمنامه همکاری با شرکت ملی نفت ایران امضا کرده اند. میدان آزادگان هم اکنون ظرفیت تولید روزانه بیش از ۱۵۰ هزار بشکه نفت را داراست و امید است با توسعه این میدان و بهره مندی از فناوری های روزآمد، ضریب بازیافت این میدان افزایش یابد.

شکل ۳ | موقعیت میدان آزادگان

"شرکت های پتروناس و شل، گزارش مقدماتی حاصل از مطالعه میدان آزادگان را به شرکت ملی نفت ایران تحویل داده اند و به زودی نتایج نهایی مطالعات خود را ارائه می دهند." مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت این خبر را اعلام کرده و افزوده است: شرکت های توتال و اینپکس نیز پیش از این، نتایج مطالعات خود در این میدان را به شرکت ملی نفت ایران ارائه داده اند. بر اساس این گزارش، میدان آزادگان بزرگترین میدان مشترک نفتی کشور است که قرار است به صورت یکپارچه (شمالی و جنوبی) در قالب قراردادهای جدید نفتی توسعه یابد و به این منظور، آماده سازی مقدمات برگزاری مناقصه در دستور کار است (شکل ۳-۳). توتال فرانسه، اینپکس ژاپن، پتروناس مالزی، شرکت انگلیسی-هلندی شل و شرکت ایرانی تنکو از جمله شرکت های

۳۴ شرکت خارجی صلاحیت‌دار برای حضور در پروژه‌های نفت و گاز ایران

New and Updated List of Qualifies E&P Companies

No	Qualified E&P Companies	No	Qualified E&P Companies
1	CEPSA Spain	18	ONGC VIDESH Limited
2	CNOOC International Limited	19	PERENCO Holding
3	CNPC	20	PERTAMINA
4	CNPW	21	PETRONAS
5	DNO	22	PGNIG
6	Eni	23	Plus Petrol
7	GAZPROM	24	POSCO
8	GAZPROM Neft PJSC	25	PTTEP
9	INPEX Corporation	26	ROSENEFT
10	ITOCHU	27	Schlumberger
11	Japan Petroleum Exploration	28	Shell
12	Korea Gas Corporation (KOGAS)	29	Sinopec International (SIPC)
13	LUKOIL	30	SOCAR
14	Maersk	31	TATNEFT
15	Mitsubishi Corporation	32	TOTAL
16	MITSUI	33	Wintershall
17	OMV	34	Zarubezhneft Joint Stock Co.

۴ | تارنمای شرکت نفت و گاز پارس

شرکت ملی نفت ایران به‌تازگی لیست جدید و به‌روز شده شرکت‌های اکتشاف و تولید خارجی واجد صلاحیت برای حضور در مناقصات و پروژه‌های نفت و گاز ایران را منتشر کرده است. پیشتر تنها ۲۹ شرکت واجد صلاحیت تشخیص داده شده بودند که در لیست جدید و به‌روز این تعداد به ۳۴ شرکت رسیده است. اسامی این شرکت‌ها در شکل ۴- آمده است.

سند همسان قراردادهای EPC صنعت نفت تدوین و ابلاغ شد

نفت مبنی بر اعمال نظارت بر کنترل عملکرد شرکت‌های تابعه در زمینه‌های مالی، فنی، اداری، حقوقی، بازرگانی، پژوهشی، قراردادی و سایر امور و ماده ۶ نظام فنی و اجرایی طرح‌ها و پروژه‌های صنعت نفت، اقدام به تدوین سند همسان EPC اختصاصی صنعت نفت بر مبنای بازطراحی نشریه ۵۴۹۰ با عنوان «ضوابط اجرای روش طرح و ساخت در پروژه‌های صنعتی» کرده است. بررسی اجمالی شرایط عمومی نشریه ۵۴۹۰ به عنوان ضوابط اجرای روش طرح و ساخت در پروژه‌های صنعتی نشان می‌دهد در بسیاری از مواد این قرارداد، تعهدات و مسئولیت‌ها به صورت یکجانبه در نظر گرفته شده است. بنابراین بازرنگری الگوی توزیع مسئولیت‌ها و تعهدات طرفین در این قرارداد ضروری به نظر می‌رسد چراکه توزیع نامناسب مسئولیت‌ها باعث کاهش بهره‌وری و اختلال در عملکرد پیمانکاران و شروع مشاجرات در پروژه و سبب می‌شود روند اخذ مطالبات طرفین با پیچیدگی‌های زیادی همراه شود.

متعارف ریسک با اقبال زیادی روبه‌روست و در این طیف، روش‌های خرید توانان خدمات طراحی و مهندسی و اجرا و نصب و همچنین کالاها و تجهیزات موسوم به مهندسی، تدارکات و ساخت (EPC) به صورت گسترده‌ای توسط سازمان‌ها و نهادهای ذیربط توسعه یافته و استاندارد شده‌اند. ضوابط اجرای روش طرح و ساخت در پروژه‌های صنعتی، نشریه ۵۴۹۰ که توسط اداره کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت تهیه و توسط سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۸۱ ابلاغ شده است، اولین سند از این نوع و همچنین تنها سند مربوط به کارهای صنعتی در کشور محسوب می‌شود که از اهمیت بسیار زیادی در پروژه‌های صنعت نفت برخوردار است. این گزارش می‌افزاید: با توجه به کاستی‌های موجود در این سند، معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری به دستور مقام عالی وزارت، درخواست‌های مستمر شرکت‌های تابعه و به استناد جزء ۶ بند «ب» ماده ۳ قانون وظایف و اختیارات وزارت

سند همسان قراردادهای EPC اختصاصی صنعت نفت با هدف دستیابی به معیارهای موفقیت پروژه تدوین و برای اجرا به شرکت‌های تابعه وزارت نفت ابلاغ شد. بر اساس اعلام معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، سند همسان قراردادهای EPC اختصاصی صنعت نفت با هدف دستیابی هرچه بهتر به معیارهای موفقیت پروژه از طریق توزیع عادلانه ریسک، تسهیل روند اجرایی پروژه، کارآمدتر کردن ارتباطات ذینفعان کلیدی طرح‌ها و پروژه‌ها مطابق با پیچیدگی‌های خاص صنعت نفت بر مبنای بررسی بهترین تجارب جهانی و اخذ نظرات خبرگان صنعت و دانشگاه با متدولوژی علمی مبتنی بر ارزیابی ساختار و تحلیل محتوا در اداره کل نظام فنی و اجرایی ارزشیابی طرح‌ها تدوین شده است. بر اساس این گزارش، مطالعه و بررسی تجارب جهانی درباره اجرای پروژه‌های صنعتی نشان می‌دهد، روش‌های مبتنی بر تمرکز هرچه بیشتر مسئولیت‌ها با هدف کنترل بهینه‌تر نتایج عملیاتی از طریق توزیع

وضعیت سرمایه گذاری خارجی در صنعت نفت آمریکا و کانادا

۱۲۷ میلیارد دلار صورت گرفت. اگرچه تولید از شیل در آمریکا جذابیت‌هایی به دنبال داشته، ولی کاهش قیمت نفت در کنار هزینه بالای تملک اراضی، عاملی برای کاهش اقبال برای سرمایه گذاری‌های خارجی جدید در پروژه‌های شیل خصوصاً طی ۱۸ ماه اخیر محسوب می‌شود. در این گزارش، یکی دیگر از علل پیشی گرفتن کشور کانادا در جذب سرمایه گذاری خارجی در حوزه نفت و گاز، منعطف تر بودن قوانین این کشور نسبت به سرمایه گذاری خارجی خصوصاً توسط چینی‌ها بیان شده است. یکی از علل محدود کننده جذب سرمایه گذاری خارجی در صنعت نفت آمریکا، محدودیت‌های کمیته سرمایه گذاری خارجی در ایالات متحده در مورد حجم سرمایه گذاری توسط برخی از شرکت‌های خارجی است.

خارجی داشته است. یکی از معاملات بزرگ اخیر در کانادا، قرارداد ترانس کانادا - Tran-sCanada به ارزش ۱۳ میلیارد دلار بوده است. بزرگترین معامله توسط شرکت‌های خارجی در صنعت نفت کانادا طی ۵ سال گذشته، با خرید شرکت Nexen Inc به ارزش ۱۷/۷ میلیارد دلار توسط شرکت ملی نفت فراساحل چین (CNOOC) در سال ۲۰۱۲ صورت گرفته است.

بزرگترین معامله توسط شرکت‌های خارجی در صنعت نفت ایالات متحده طی ۵ سال گذشته، با خرید شرکت Spectra Energy Corp به ارزش ۴۱/۵ میلیارد دلار توسط شرکت کانادایی Enbridge Inc در سپتامبر سال جاری و ایجاد بزرگترین شرکت زیرساخت‌های انرژی آمریکای شمالی و یکی از بزرگترین در دنیا با ارزش

آمریکای شمالی یکی از کانون‌های بزرگ صنعت نفت و گاز جهان محسوب شده که تحولات آن تأثیر مستقیم بر قیمت‌های جهانی نفت و همچنین جریان سرمایه گذاری‌ها داشته است. اخیراً گزارش Firmex وضعیت سرمایه گذاری خارجی در صنعت نفت و گاز دو کشور کانادا و آمریکا را تحلیل کرده است. به نوشته‌ی حقوق توسعه، طی ۵ سال گذشته، ۱۹۱ مورد قرارداد سرمایه گذاری خارجی در حوزه بالادستی نفت و گاز آمریکا جمعاً به ارزش ۴۴/۲ میلیارد دلار به امضاء رسیده است. طی همین دوره، تعداد ۶۱ مورد معامله در حوزه بالادستی نفت و گاز کانادا جمعاً به ارزش ۵۸/۶ میلیارد دلار توسط شرکت‌های خارجی صورت گرفته که اگرچه از نظر تعداد کمتر از آمریکا بوده ولی از نظر ارزش، کشور کانادا جذابیت بیشتری برای سرمایه گذاران

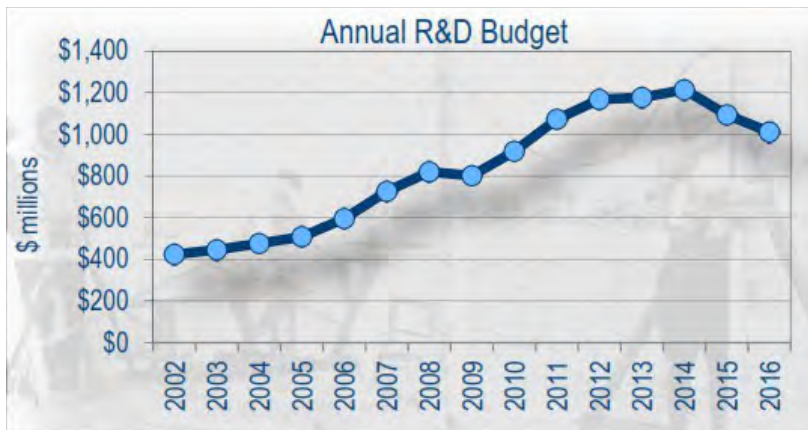
میلیاردها دلار سرمایه گذاری شرکت‌های نفتی در بخش تحقیق و توسعه

قیمت‌های نفت به کمتر از ۵۰ دلار در هر بشکه رسیده است، بیش از یک میلیارد دلار بوده است.

و توسعه شرکت شلامبرژر، بزرگ‌ترین شرکت ارائه دهنده خدمات حفاری جهان، در سال‌های اخیر و حتی زمانی که

بودجه تحقیق و توسعه نسبت به تولید ناخالص کشورهای مختلف از صفر تا چهار درصد است، اما سهم پژوهش در ایران، حدود هشت دهم درصد می‌باشد. آمارها نشان می‌دهد بیشترین حجم سرمایه گذاری در بخش پژوهش متعلق به آمریکاست و چین، ژاپن و آلمان در رده‌های بعدی قرار دارند. همچنین در بخش نفت و گاز، شرکت‌های نفتی به سه گروه شرکت‌های بین‌المللی، ملی و خدماتی تقسیم می‌شوند که این شرکت‌ها به طور میانگین سالانه یک میلیارد دلار در تحقیق و توسعه سرمایه گذاری می‌کنند.

به عنوان نمونه‌ی مشخص و همانطور که در شکل ۵- آمده است، بودجه سالانه تحقیق

شکل ۵ | بودجه سالانه تحقیق و توسعه شرکت شلامبرژر

